

Sygn. akt X Ga 124/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 16 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu X Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Ryszard Trzebny

Sędziowie: SSO Wanda Migdał del. SSR Grażyna Weleđa

Protokolant: st.sekr.sąd. Sylwia Wawrzyniak

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2014 r., w P.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) w P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w P. z dnia 12 listopada 2013 r. sygn. akt IX GC 1399/13

1. oddała apelację,
2. obciąża pozwanego kosztami w postępowaniu apelacyjnym i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 90 zł.

/-/ W. Migdał /-/ R. T. /-/ G. W.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do Sądu w dniu 3 stycznia 2013 r. powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w P. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 1.476 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 grudnia 2012 r. oraz zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu powódka podniosła, iż w następstwie wypadku komunikacyjnego z dnia 10 listopada 2012 r. został uszkodzony samochód używany przez J. S. (1). Sprawcą zdarzenia był P. B. ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych na podstawie umowy zawartej z pozwanym. Poszkodowany J. S. (1) zawarł z powódką umowę najmu samochodu zastępczego marki V. (...) nr rej. (...), na okres od dnia 11 listopada 2012 r. do dnia 26 listopada 2012 r. włącznie. Strony ustaliły, iż cena najmu w/w samochodu będzie wynosiła 240 zł netto za każdy dzień najmu. Wynajęcie samochodu zastępczego było uzasadnione, po pierwsze niemożnością korzystania z uszkodzonego pojazdu, a po drugie potrzebą korzystania z auta w związku z dojazdem do pracy. Strony w/w umowy najmu zawarły również w dniu 11 listopada 2012 r. umowę cesji na podstawie której powódka nabyła prawo do odszkodowania z tytułu szkody komunikacyjnej z dnia 10 listopada 2012 r. w zakresie odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody. O cesji wierzytelności pozwany został powiadomiony pismem z dnia 11 listopada 2012 r. Z tytułu umowy najmu powódka wystawiła fakturę VAT nr (...) z dnia 10 grudnia 2012 r. na łączną kwotę 4.428,20 zł z terminem płatności przypadającym na dzień

10 grudnia 2012 r. Jako płatnika powódka wskazała pozwanego w wystawionej fakturze VAT. Powódka przyznaje, że pozwany spełnił jej roszczenie jedynie częściowo wypłacając na jej rzecz z tego tytułu kwotę 2.952 zł uznając za uzasadniony okres trwania najmu pojazdu zastępczego jako 10 dni.

W dniu 24 kwietnia 2013 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w P. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w całości zgodny z żądaniem pozwu, zasądając ponadto od pozwanego na rzecz powoda kwotę 204,50 zł tyt postępowania.

W dniu 3 czerwca 2013 r. pozwany z dochowaniem ustawowego terminu złożył sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany przyznał, iż w dniu 10 listopada 2012 r. doszło do wypadku komunikacyjnego, na skutek którego uszkodzeniu uległ pojazd będący własnością poprzednika prawnego powódki tj. J. S. (1). Sprawcę kolizji oraz pozwanego łączyła w tym czasie umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Pozwany przyznał również, iż po przeprowadzonym postępowaniu likwidacyjnym zakwalifikował szkodę jako całkowitą i wypłacił na rzecz właściciela pojazdu kwotę 3.600 zł tytułem szkody całkowitej oraz na rzecz powódki kwotę w wysokości 2.952 zł tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego za 10 dni. Pozwany uznał za bezzasadne w całości roszczenie o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres dalszych 5 dni, wskazując że w dniu 13 listopada 2012 r. dokonał oględzin uszkodzonego pojazdu, stwierdzając szkodę całkowitą. Pozwany uznał wic, za uzasadniony okres najmu w okresie 3 dni od początku najmu do dokonania oględzin i dalszych 7 dni niezbędnych do nabycia przez poszkodowanego pojazdu. Pozwany przeprowadził czynności likwidacyjne sprawnie i w krótkim czasie ustalił wysokość szkody.

W odpowiedzi na sprzeciw powódka podtrzymała swoje dotychczasowe twierdzenia wskazując, że w przypadku wystąpienia szkody całkowitej zwrot kosztów wynajmu należy się za cały okres do momentu wypłaty odszkodowania. Dopiero w momencie wypłaty odszkodowania poszkodowany ma możliwość nabycia nowego pojazdu.

Wyrokiem z 12 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.476 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu obciążył w całości pozwanego i w związku z tym zasądził od niego na rzecz powódki kwotę 2717 zł, w tym kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 24 maja 2012 r. doszło do wypadku drogowego w wyniku którego uszkodzony został samochód marki F. (...) nr rej. (...), będący własnością J. S. (1). Sprawca zdarzenia - P. B. był związany z pozwanym umową ubezpieczenia obowiązkowego OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Pomiędzy powódką, a J. S. (1) została zawarta umowa najmu pojazdu zastępczego marki V. (...), nr rej. (...). Strony umowy najmu ustaliły stawkę dzienną tytułem najmu na kwotę 240 zł netto dziennie. Konieczność wy zastępczego została uzasadniona potrzebą wykorzystywania auta w związku z dojazdami na studia. W dniu 26 listopada 2012 r. powódka wystawiła fakturę VAT nr (...) za okres najmu wynoszący 15 dni na kwotę 4.428,00 zł. Jednocześnie na mocy umowy cesji wierzytelności z dnia 11 listopada 2012 r. zawartej przez powódkę z J. S. (1) jako płatnika należności wynikających z w/w faktury powódka wskazała pozwanego. Przelew wierzytelność obejmował prawo do odszkodowania przysługujące poszkodowanemu od pozwanego z tytułu wypadku z dnia 10 listopada 2012 r. w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego. Pozwany został powiadomiony przez cedenta o cesji wierzytelności pismem z dnia 11 listopada 2012 r. W dniu 13 listopada 2012 r. pozwany sporządził protokół szkody na pojeździe J. S. (2) stwierdzając szkodę całkowitą, o czym poinformowano poszkodowanego pismem z dnia 22 listopada 2012 r. W toku postępowania likwidacyjnego skorygowano następnie wartość pozostałości, o czym poinformowano poszkodowanego pismem z dnia 30 listopada 2012 r. Pismem z dnia 28 listopada 2012 r. pozwany przyznał poszkodowanemu kwotę 2.952 zł tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Sąd podkreślił, że między faktem uszkodzenia - w wyniku wypadku - samochodu używanego przez poszkodowanego, a faktem wynajęcia przez niego innego samochodu i poniesienia kosztów z tego tytułu, istnieje normalny związek przyczynowy w rozumieniu art. 361 § 1 kc. Zgodnie z orzecznictwem, zakład ubezpieczeń jest zatem odpowiedzialny za

szkodę w postaci kosztów najmu pojazdu zastępczego. Okresem, za który przysługuje poszkodowanemu zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego jest zaś okres, w którym poszkodowany faktycznie nie był w stanie używać własnego pojazdu. Z tego względu Sąd uznał, że powódce należy się odszkodowanie za cały okres najmu pojazdu zastępczego, a więc za 15 dni. Pozwany wypłacił poszkodowanemu należne odszkodowanie z tytułu szkody całkowitej najwcześniej w dniu 30 listopada 2012 r. Dopiero od tego czasu poszkodowany miał więc możliwość nabycia nowego pojazdu, skoro dopiero najwcześniej w dniu 30 listopada 2013 r. zakład ubezpieczeń naprawił w pełni szkodę z tytułu uszkodzenia pojazdu. Stawka najmu nie była w toku postępowania kwestionowana, w związku z czym należne odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego wyniosło kwotę 4.428 zł. Skoro pozwany wypłacił z tego tytułu odszkodowanie w kwocie 2.952 zł, do zapłaty pozostała kwota 1.476 zł.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany zaskarżając go w części, w punkcie 1 wyroku ponad zasądzoną kwotę 295,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz w punkcie 2 wyroku w całości oraz wnosząc o jego zmianę w pkt 1 poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 295,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty i oddalenie powództwa w pozostałym zakresie oraz w pkt 3 poprzez prawidłowe rozdzielanie kosztów procesu w stosunku do wyniku procesu i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w postępowaniu przez Sądem I instancji oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w postępowaniu przed Sądem II instancji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w pkt 1, co do kwoty 1.180,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz w pkt 3 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Poznań – Stare Miasto w P., przy pozostawieniu temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach prowadzonego postępowania..

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie:

1. art. 232 kpc poprzez nierozważenie całości zgromadzonego materiału dowodowego, dokonanie jego oceny niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, w szczególności poprzez przyjęcie, że pozwana wypłaciła poszkodowanemu odszkodowanie z tytułu szkody całkowitej najwcześniej w dniu 30 listopada 2012 r. oraz pominięcie okoliczności, iż poszkodowanemu J. S. (1) już dnia 22 listopada wypłacono odszkodowanie w wysokości 2 400 zł tytułem szkody całkowitej co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że najem pojazdu zastępczego był celowy i ekonomicznie uzasadniony po dniu 22 listopada 2012 r., tj. po dniu wydania przez pozwaną decyzji o kwalifikacji szkody w pojeździe marki F. o n rej. (...) 245EK oraz przyznania i wypłaty poszkodowanemu J. S. (1) brutto tytułem odszkodowania za stwierdzoną szkodę całkowitą,
2. art. 233 § 1 kpc z zw. z art. 227 kpc poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że powód dowiódł, aby najem pojazdu zastępczego po dniu 22 listopada 2012 r. przez okres kolejnych 4 dni był celowy i ekonomicznie uzasadniony,
3. art. 361 § 1 kc w zw. z art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 822 § 1 i 2 kc w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez ich błędną wykładnię i uznanie, że poszkodowany zasadnie najmował pojazd zastępczy po dniu 22 listopada 2012 r., tj. po dniu wydania przez pozwaną decyzji o zakwalifikowaniu szkody w pojeździe stanowiącym własność powoda jako szkody całkowitej i wypłacie odszkodowania w kwocie 2 400 zł brutto tytułem zaistniałej szkody całkowitej.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie jako bezzasadnej oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które poparł rzetelną analizą zebranych dowodów, a ocena ta odpowiada zasadom logiki i obejmuje wszystkie istotne dla wyrokowania okoliczności sprawy. Sąd I instancji dokładnie określił dowody, na których się oparł, wyjaśnił podstawę prawną wyroku i przytoczył szczegółowo argumentację jurydyczną, która przywiodła go do wydania rozstrzygnięcia. Zaskarżone orzeczenie jest słuszne i odpowiada prawu, a jego uzasadnienie spełnia wymagania opisane w przepisie art. 328 § 2 kpc, pozwalając na kontrolę instancyjną zaskarżonego wyroku. Tym samym Sąd odwoławczy ustalenia te oraz ich ocenę prawną podziela i przyjmuje za własne, czyniąc je integralną częścią swojego stanowiska i uznając za zbędne ponowne szczegółowe przytaczanie tych samych argumentów. W ocenie Sądu Okręgowego, apelacja pozwanej jest jedynie polemiką z rozstrzygnięciem Sądu I instancji, nie zawiera natomiast argumentów pozwalających na zmianę wyroku w postulowanym przez nią zakresie.

Na wstępie wskazać należy, że w celu rozstrzygnięcia o zasadności i wysokości odszkodowania z tytułu ubezpieczenia OC konieczne jest sięgnięcie do przepisów kodeksu cywilnego przewidujących zakres odpowiedzialności za szkodę, w szczególności do art. 361 § 1 i 2 kc. Przepisy te przewidują odpowiedzialność za szkodę i wynikający z niej obowiązek zapłaty odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2003 r., III CZP 6/03, OSNC 2004/1/4, Prok.i Pr.-wkł. 2003/10/33, Wokanda 2003/11/1, Biul.SN 2003/3/12, M.Prawn. 2003/8/338). Niewątpliwie koszt najmu pojazdu zastępczego pozostaje w normalnym związku przyczynowym ze szkodą w postaci uszkodzenia pojazdu poszkodowanego, zatem prawidłowo Sąd I instancji uznał co do zasady istnienie związku przyczynowego między uszkodzeniem pojazdu, a szkodą polegającą na niemożności korzystania z pojazdu uszkodzonego, co prowadziło do konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów wynikających z najmu pojazdu zastępczego. Konieczność wynajęcia przez poszkodowanego innego pojazdu jest zatem normalnym następstwem uszkodzenia jego pojazdu w taki sposób, że nie mógł z niego korzystać. Powyższe stwierdzenie wynika z faktu, że podstawową funkcją odszkodowania jest kompensacja, a to z kolei oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan naruszony zdarzeniem wywołującym szkodę. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem judykatury, pojęcie „szkody” oznacza różnicę pomiędzy stanem majątku poszkodowanego, jaki zaistniał po zdarzeniu wywołującym szkodę, a stanem jego majątku, jaki istniałby, gdyby nie wystąpiło to zdarzenie (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, OSNC 2002/6/74). Niewątpliwie utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej uszkodzenia stanowi szkodę majątkową. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne do wyrównania efektów tej szkody, to mieszczą się one w granicach skutków zdarzenia, które tę szkodę wywołało.

Powyższe rozważania przesądzają o konieczności objęcia odszkodowaniem z tytułu ubezpieczenia OC kosztów najmu pojazdu zastępczego. Nie można jednak tracić z pola widzenia okoliczności niniejszej sprawy, w której sporna nie jest sama zasadność zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, lecz rozmiar szkody poniesionej przez poszkodowanego, a to wobec kwestionowania przez stronę przeciwną długości okresu koniecznego wynajmu pojazdu zastępczego.

Wskazać zatem należy, że wysokość odszkodowania odpowiadać powinna wartości wydatków koniecznych, poniesionych w celu czasowego używania pojazdu zastępczego w okresie, kiedy poszkodowany nie miał możliwości korzystania z pojazdu w wyniku jego uszkodzenia. Słusznie uznał Sąd I instancji, że powódce należy się odszkodowanie za cały okres najmu pojazdu zastępczego (15 dni), skoro pozwana wypłaciła poszkodowanemu należne odszkodowanie z tytułu szkody całkowitej najwcześniej w dniu 30 listopada 2012 r. Dopiero z chwilą wypłacenia przez pozwaną pełnego odszkodowania, poszkodowany miał bowiem możliwość nabycia nowego pojazdu, a więc dopiero z tą chwilą ustalała potrzeba najmu pojazdu zastępczego. W apelacji pozwana podnosi, że najem pojazdu zastępczego przestał być celowy i ekonomicznie uzasadniony po dniu 22 listopada 2012 r., bowiem w tym dniu pozwana wydała decyzję o zakwalifikowaniu szkody w pojeździe poszkodowanego oraz przyznaniu i wypłacie odszkodowania w kwocie 2.400 zł z tytułu stwierdzonej szkody całkowitej. Pozwana pomija jednak okoliczność, że w toku postępowania likwidacyjnego, po przeprowadzeniu powtórnych oględzin uszkodzonego pojazdu, skorygowano wartość pozostałości na kwotę 1.800 zł (uprzednio 3.000 zł). W związku z powyższym, pismem z 30 listopada 2012 r., pozwana poinformowała poszkodowanego o przyznaniu dopłaty w wysokości 1.200 zł. Podkreślenia natomiast wymaga, że dopiero z chwilą wypłaty pełnego odszkodowania poszkodowany miał możliwość nabycia innego pojazdu, w konsekwencji czego

ustała potrzeba najmu pojazdu zastępczego. Nastąpiło to zaś najwcześniej 30 listopada 2012 r., skoro 30 listopada 2012 r. pozwana wystosowała do poszkodowanego pismo z informacją o wypłacie reszty odszkodowania. Powyższe stanowisko znajduje też potwierdzenie w judykaturze. W wyroku z 8 września 2004 r. (IV CK 672/03, Lex nr 146324) Sąd Najwyższy wskazał, że postulat pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożnością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania. Nie naruszył zatem Sąd I instancji przepisów prawa materialnego, w opisany w apelacji sposób.

Nietrafne okazały się też zarzuty naruszenia zaskarżonym wyrokiem art. 233 § 1 kpc, w postulowanym w apelacji zakresie. Przypomnienia wymaga, iż ocena wiarygodności i mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części dotyczącej ustalenia faktów, tj. rozstrzygnięcia spornych kwestii na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia się z dowodami. Powinna odpowiadać regułom logicznego myślenia wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego będące wyznacznikiem granic dopuszczalnych wniosków i stopnia prawdopodobieństwa ich przydatności w konkretnej sytuacji. Jeżeli więc z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w omawianym przepisie, choćby dowiedzione zostało, że z tego samego materiału dałoby się wysnuć również logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski odmienne. Tylko zatem w przypadku wykazania, że brak jest powiązania, w świetle kryteriów wyżej wzmiankowanych, przyjętych wniosków z zebraniem materiałem dowodowym, możliwe jest skuteczne podważenie oceny dowodów dokonanej przez sąd; nie jest tu wystarczająca sama polemika naprowadzająca wnioski odmienne, lecz wymagane jest wykazanie, czym wyraża się brak logiki lub uchybienie regułom doświadczenia życiowego w przyjęciu wniosków kwestionowanych (wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2002 r., IV CKN 1316/00, Lex nr 80273). W razie postawienia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc jego wykazanie nie może być ograniczone do odmiennej interpretacji dowodów zebranych w sprawie, przy jednoczesnym zaniechaniu wykazania, iż ocena przyjęta przez sąd za podstawę rozstrzygnięcia przekracza granicę swobodnej oceny dowodów, którą wyznaczają czynniki logiczny i ustawowy, zasady doświadczenia życiowego, aktualny stan wiedzy, stan świadomości prawnej i dominujących poglądów na sądowe stosowanie prawa (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 maja 2002 r., IV CKN 1050/00, Lex nr 55499). Apelacja wniesiona przez pozwaną nie czyni zadość tym wyżej wymienionym wymaganiom, a zatem zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc jest nieusprawiedliwiony. W istocie zarzuty naruszenia przepisów postępowania dowodowego stawiane przez pozwaną w apelacji wynikają z odmiennej ich oceny prawnej dokonywanej przez pozwaną. Zdaniem pozwanej, w chwilę wypłacenia części odszkodowania, najem pojazdu zastępczego przez poszkodowanego utracił przymiot konieczności. Stanowiska tego nie sposób jednak zaakceptować.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 kpc, orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania w instancji odwoławczej orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc oraz § 6 pkt 2 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002 r. Nr 163 poz. 1349).

SSO Wanda Migdał SSO Ryszard Trzebny SSR Grażyna Weleda